

CARINSKI RAT

Na Balkanu nikada nije dosadno. Pregovori između Beograda i Prištine, u čiji uspeh niko nije verovao, počeli su da daju prve rezultate. Ovaj uspeh je postignut zahvaljujući strpljenju kako pregovarača, tako i posrednika, a najviše zahvaljujući tome što su za početak birane lakše i rešive teme kako bi obe strane stekle poverenje jedna u drugu i razumele da je dogovor moguć. Kada se očekivao nastavak razgovora koji je trebalo da se održi 20. i 21. jula u Briselu, za koji su najavljeni dogovori u još četiri oblasti – pregovori su odloženi. Odlaganju pregovora prethodila je postignuta saglasnost ove delegacije o tri sporazuma - o matičnim knjigama, slobodi kretanja i priznavanju diploma. Kada je Evropska unija (EU), početkom jula, posebnim saopštenjem pozdravila postignut napredak, nije propustila da podseti da će sporazumi **“stupiti na snagu čim budu operativno izvodivi”**, kao i da su se obe strane **“snažno obavezale da će se pridržavati dogovorenog”**. EU je tom prilikom najavila da su se dve strane **“približile dogovoru o telekomunikacijama, katastarskim knjigama, carinskim pečatima i energiji”**. To je bio zadatak koji je pregovarači trebalo da ispune na narednoj, odloženoj, rundi pregovora.

Vest da je nastavak pregovora odložen značila je da se pojavio problem i da posrednici nisu želeli da rizikuju da na njima ne bude postignut dogovor. Šefica prištinskog tima **Edita Tahiri** je za odlaganje pregovora krivila Srbiju **“jer nije pokazala spremnost da prihvati sporazum o slobodnoj trgovini, odnosno da prizna pečate kosovske carine”**, koje prema njenim rečima **“priznaje i Evropska unija”**. Beograd je za odlaganje pregovora optužio Prištinu koja prema rečima šefa srpskog tima **Borka Stefanovića “traži isticanje elemenata svoje državnosti, što je za Srbiju neprihvatljivo”**. Odmah potom, Vlada Kosova je donela odluku da se **“zabrani uvoz proizvoda iz Srbije na Kosovo”**. Ova mera kosovske vlade kojom je Priština želela da izvrši pritsak na Srbiju izazvala je nove tenzije, čije posledice mogu da budu nesagledive ne samo po postignute sporazume, već i po bezbednost u regionu.

Jasno je da kosovska Vlada, koja nema puni suverenitet, odluku o zabrani uvoza robe iz Srbije nije donela samostalno, odnosno da se bar jedan od moćnih sponzora nezavisnosti Kosova složio sa tim činom.

Na to je ukazao u svojoj prvoj reakciji i srpski predsednika **Boris Tadić** koji je istakao da iza ove odluke vlade u Prištini stoje **“strani sponzori”**. Ako je jasno da je odluka o zabrani uvoza robe iz Srbije doneta van Prištine, pitanje je gde se to dogodilo? U Vašingtonu ili Briselu? Izjava pomoćnika državnog sekretara SAD **Tomasa Kantrimena** koji je rekao **“da žali što je vlada u Prištini uvela zabranu uvoza srpske robe”**, ali i da je **“Srbija počela isti takav embargo na robu sa Kosova pre dve i po godine”**, što je, kako je rekao, **“nelegalno prema CEFTA sporazumu”**, potvrđuje tezu da američka administracija, u najmanju ruku, nije imala ništa protiv odluke Vlade u Prištini. A kakva je pozicija Brisela? Zvanične reakcije Brisela još nije bilo, što govori da u EU nema zajedničkog stava o ovom problemu. Zvaničnici bliski predstavnici EU za spoljnu i bezbednosnu politiku **Ketrin Ešton**, preneli su uglednoj srpskoj novinskoj agenciji Beta da bi možda i pre septembra trebalo dati šansu dijalogu Beograda i Prištine, a ne primeni embarga. U EU **“se proučava ta odluka vlade Kosova”**, dodali su ovi izvori. **“Evropska unija i dalje smatra da jednostrane akcije i mere ne rešavaju problem”**, naglasili su funkcioneri u EU. Oni su podvukli da **“bi bilo bolje da se dijalogu Srbija - Kosovo da šansa početkom septembra, ili još pre, pre nego što se primeni taj embargo”**. Stiče se utisak da je Brisel zatečen odlukom kosovske Vlade.

Međutim, pitanje je da li ovom odlukom bile iznenađene sve članice EU među kojima ima zemalja koje snažno podržavaju nezavisnost Kosova?

U čemu je problem sa priznavanjem carinskih pečata? Srbija je na poslednjoj rundi pregovora pristala da prizna pečate sa Kosova, ali je tražila da na njima piše **“Kosovska carina”**, jer smatra da takav naziv ne odražava kosovsku državnost. Kosovske vlasti insistiraju da pečatu piše **“Carina Republike Kosovo”**. Ako se zna da je problem između dve strane terminološki, odnosno da je samim tim rešiv, ostaje pitanje zašto je Vladi Kosova dozvoljeno da pribegne ekstremnom potezu?

Ostaje utisak da pojedini međunarodni krugovi žele da kroz priznavanje carinskih pečata reše pitanje priznanja nezavisnosti Kosova.

Oni koji su ohrabрили kosovsku Vladu da donese ovakvu odluku teško da će naći bolji trenutak. Vladajuća koalicija u Srbiji se sprema za redovne parlamentarne izbore koji će se održati na proleće naredne godine. Pitanje evropskih integracija Srbije, odnosno dobijanje statusa kandidata za članstvo u EU je okosnica kampanje stranke predsednika Tadića.

Kriza u odnosima sa Kosovom udaljava Srbiju od dobijanja statusa kandidata, pa prema tome računa se da vladajuća koalicija u Srbiji neće imati kud nego da prihvati kosovske pečate. Pored toga, najveći problem vlasti u Srbiji je teška ekonomska situacija u zemlji. Odluka kosovske Vlade nanosi veliku ekonomsku štetu Srbiji, tako da se računa da vlast neće sebi u izbornoj godini moći da priušti i taj luksuz. Odluku o zabrani uvoza srpske robe na Kosovo vlast u Prištini pokušava da donese već dve godine, tačnije od jednostranog proglašenja nezavisnosti ove južne srpske pokrajine. Kosovska vlada je uverena da bi takva mera koja bi nanela ekonomsku štetu srpskoj privredi bila pritisak na Srbiju da prizna Kosovo ili bar da prizna pečat kosovske carine. Zvaničnici vlade u Prištini su više puta najavljivali donošenje te odluke, ali za takav čin nisu imali podršku ni SAD, ni EU. Sada su se okolnosti promenile.

Kosovska vlada je u pravu kada procenjuje da donošenje odluke o zabrani uvoza srpske robe nanosi štetu Srbiji. U Privrednoj komori Srbije smatraju da ova odluka može da nanese štetu srpskoj privredi i do 500 miliona evra na godišnjem nivou. Trgovinska razmena Srbije i Kosova u prva četiri meseca 2011. godine iznosila je 121,57 miliona dolara i veća je za 14,3 odsto nego u istom periodu prošle godine. Iz Srbije je isporučena roba u vrednosti 121,3 miliona dolara, a isporuke sa

Kosova su povećane za 5,1 odsto i iznosile su 0,27 miliona dolara.

Robna razmena u 2010. godini iznosila je 395,23 miliona dolara i 16,8 odsto je veća nego 2009. godine. Isporuke iz Srbije bile su u vrednosti 391,2 miliona dolara, a nabavka sa Kosova oko četiri miliona dolara. Kada se procenjuje vrednost trgovinske razmene treba imati na umu da je ona veća nego što podaci pokazuju. Zvanična statistika ne beleži sav robni promet između Srbije i Kosova, jer i dalje nisu presečeni ilegalni kanali razmene (koji se odvijaju preko severa Kosova koji je naseljen Srbima, kao i preko susedne Crne Gore). U ovoj ilegalnoj razmeni najveći udeo imaju cigarete, benzin, lekovi, hrana i cement. Kosovo nema uvozno - izvozni debalans samo sa Srbijom. U 2010. godini izvezeno je s Kosova samo 13 odsto vrednosti robe koja je uvezena na Kosovo. Prema zvaničnim podacima kosovske carine, izvoz roba s Kosova iznosio skoro 300 miliona evra, a uvoz strane robe bio je na nivou od oko 2 milijarde evra. "Izvoz" Srbije na Kosovo čini 7 odsto ukupnog izvoza ove zemlje. Najznačajnije robe u isporukama Srbije na Kosovo su električna energija, pšenica, šećer, crepni krovovi, hrana, dizel gorivo, sirova nafta, hartija, karton i lekovi. U izvozu Kosova u Srbiju najveći udeo, od 41,2%, imala je električna energija, zatim olovo, pečurke i prerađevine od voća.

Jasno je da privreda Kosova skoro da neće imati štetu od carinskog rata sa Srbijom za razliku od srpske privrede koja će teško naći nova tržišta ako izgubi kosovsko.

Bivši državni sekretar u Ministarstvu za ekonomske odnose sa inostranstvom Srbije koji je bio veoma angažovan u pripremu potpisivanja CEFTA sporazuma **Vlatko Sekulović** upozorio je "da Srbija, s obzirom na nivo razmene, nema drugo tržište kojim bi mogla da nadoknadi gubitak u trgovinskoj razmeni sa Kosovom". "Mi ne možemo da živimo u iluzijama nekih prošlih vremena kada su ljudi govorili: oni koji neće sa nama, ti će lošije živeti nego mi. Nažalost, pokazalo se suprotno. Mislim da rešenje mora i može da se nađe", izjavio je Sekulović. Njegova izjava upravo ukazuje da kosovska vlada, kao i oni u međunarodnoj zajednici koji su aminovali ovakvu odluku, računaju da srpska privreda, iznurena ratovima i ekonomskim sankcijama UN i pogođena svetskom ekonomskom krizom ne može da izdrži ovaj ekonomski udar, odnosno gubitak tržišta. Osim srpskih privrednika štetu će imati i građani Kosova. Roba će krenuti zaobilaznim, dobro uhodanim švercerskim kanalima, kao i preko susednih država, odnosno preko posrednika. Posrednici će zarađivati na transferu robe, a višu cenu će platiti kako kosovski građani koji će kupovati skuplju robu, tako i srpska

privreda čija će roba na tržištu Kosova biti skuplja, a samim tim i manje konkurentna.

Srbija je odlučila da ne uzvratiti na odluku kosovske vlade na isti način. Predsednik Srbije **Boris Tadić** izjavio je "da Srbija neće uzvraćati kontramerama na odluku kosovskih vlasti". Tadić je odluku Prištine ocenio kao "neprijateljski gest i provokaciju", rekavši da ovakav jednostrani akt Priština nije mogla da donese bez „neke vrste međunarodnog sponzorstva". On je dodao da je u sredu razgovarao sa šeficom evropske diplomatije **Ketrin Ešton** i da je dobio uveravanja da EU neće podržati ovu odluku. "Pažljivo pratimo kakva će biti reakcija EU i SAD. Da je Srbija ovako nešto uradila, odmah bi bila optužena od strane međunarodne zajednice", zaključio je Tadić. Odluka Srbije je mudra i odgovorna, ali i jedino moguća. Naime, kosovski izvoz u Srbiju je tako mali da zabrana uvoza robe sa Kosova skoro nikome ne bi nanela štetu, a srpske vlasti bi odgovarajući na isti način dale alibi Vladi Kosova za donošenje ovakve odluke.

Odluka kosovskih vlasti nije nanela štetu samo krhkim odnosima Beograda i Prištine već i CEFTA (engl. Central European Free Trade Agreement) sporazumu koji su potpisale i Srbija i Kosovo (u ime Kosova sporazum je potpisala misija Ujedinjenih nacija – UNMIK), a kojim se reguliše trgovina u regionu.

Do sada je u okviru CEFTA postignuta potpuna liberalizacija prometa industrijskom robom, a u oblasti poljoprivrede se primenjuju određene mere zaštite tržišta u skladu sa propisima EU i STO, s tim da nijedna potpisnica ne može jednostrano doneti mere kojima štiti sopstveno tržište. CEFTA sada podrazumeva trgovinski sporazum između Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Moldavije, Srbije, UNMIK-a u ime Kosova i Metohije, Hrvatske i Crne Gore. Taj sporazum je nastao još 21. decembra 1992. kada su ga u Krakovu sačinile zemlje iz tzv. Višegradske grupe: Poljska, Čehoslovačka i Mađarska. Kasnije članice su postale Slovenija (1996), Rumunija (1997), Bugarska (1998), Hrvatska (2002) i Republika Makedonija (2006). Poljska, Češka Republika, Slovačka, Slovenija i Mađarska su sada bivše članice CEFTA, pošto su postale članice Evropske unije 2004. godine. CEFTA je sporazum koji danas definiše jedinstvenu zonu slobodne trgovine u jugoistočnoj Evropi, iako ime sporazuma opisuje sporazum država srednje Evrope. Da se Sporazum proširi tako da obuhvati Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Moldaviju, Srbiju, Crnu Goru i UNMIK (u ime Kosova), a na matrici prethodnih bilateralnih sporazuma o slobodnoj trgovini u okviru Pakta za stabilnost Jugoistočne Evrope, odlučeno je na samitu premijera Jugoistočne Evrope, u Bukureštu 6. aprila 2006.

Novi Sporazum je potpisan 19. decembra 2006. na samitu premijera Jugoistočne Evrope, u Bukureštu, a do ratifikacije je došlo do 31. marta 2007. i stupio je na snagu 1. maja 2007. Cilj Sporazuma je proširenje trgovine robom i uslugama, jačanje investicija, uklanjanje prepreka za trgovinu među članicama CEFTA, primena savremenih trgovinskih i ekonomskih politika i pravnog okvira. Sporazum je u skladu sa propisima i procedurama Svetske trgovinske organizacije i EU pruža okvir potpisnicama da se pripreme za pristupanje EU. Srbija je prošle godine predsedavala CEFTA, a ove godine je predsedavajuće Kosovo.

Kršenje CEFTA sporazuma i posredovanje Evropske unije je karta na koju će igrati Srbija.

Privredna komora Srbije (PKS) je povodom odluke kosovske vlade saopštila da je **“administracija u Prištini drastično prekršila Sporazuma o Zoni slobodne trgovine (CEFTA) kada je donela odluku o embargu na promet robe iz Srbije”**. Srpski privrednici su tražili da se povodom ove odluke oglase institucije EU, Komitet CEFTA i sve države - potpisnice CEFTA sporazuma. PKS je uputila pisma visokoj predstavnici EU za spoljne poslove i bezbednost Ketrin Ešton, šefu Delegacije EU u Beogradu **Vensanu Dežeru**, direktorki CEFTA Sekretarijata **Renati Vitez**, premijeru Srbije, resornim

ministarstvima i drugim relevantnim institucijama. Šef delegacije EU u Srbiji Vensan Dežer je povodom pisma srpskih privrednika odgovorio da je Evropska komisija (EK) obeshrabrivala uvođenje carine i kosmetskih carinskih pečata za dopremu robe iz Srbije i da „**sve strane moraju u potpunosti poštovati CEFTA sporazum, koji predviđa posebne uslove za rešavanje sporova i neophodnost da ih ispune svih osam CEFTA potpisnica**“. Kosovska Vlada optužuje Srbiju da je prekršila CEFTA sporazum još pre dve i po godine kada su kosovske vlasti jednostrano proglasile nezavisnost. Tada su vlasti Kosova preuzele carinu od UNMIK-a i promenile pečate. Srbija tu promenu nije priznala, jer je potpisnik CEFTA sporazuma u ime Kosova – UNMIK. Srbija tvrdi da se je ovom odlukom Priština jednostrano promenila CEFTA sporazum, a da se on može menjati samo uz saglasnost **„svih članica i nakon potpisivanja određenog međunarodnog sporazuma“**.

Vlada Kosova je imala još jedan razlog za donošenje ove sporne odluke. Zbog pregovora sa Srbijom premijer Kosova **Hašim Tači** i njegov kabinet žestoko su kritikovani od strane opozicije koja je inicirala raspravu u Skupštini Kosova. Vladina većina je odbila predloge opozicije koja je, između ostalog, tražila da se ponište svi postignuti dogovori sa Beogradom, da skupština usvoji pregovaračku platformu,

kao i da svaki postignuti sporazum mora da bude ratifikovan dvotrećinskom većinom u Skupštini Kosova. Tačijeva vlada je odbila ove zahteve, jer tako ne bi imala nikakav manevarski prostor za dogovor sa Srbijom u vezi bilo kog pitanja. Tačiju i međunarodnim posrednicima je jasno da bez kompromisa nema dogovora i zato nije želeo da bilo kojom skupštinskom odlukom sebi vezuje ruke. Međutim, stav opozicije **“da je Kosovo poraženo u pregovorima sa Beogradom”** je opšte prihvaćeno u kosovskoj javnosti, a to nanosi političku štetu vladajućoj koaliciji. Zato je Tačiju bio potreban jedan **“patriotski”** potez kojim bi pokazao građanima da ima **“čvrst stav”** prema Srbiji. Odluka o zabrani uvoza srpske robe donela je Tačiju političke poene. Međutim, problem sa ovakvim ekstremnim političkim potezima je u tome što oni donose pozitivne poena za onoga ko stoji iza njih samo kratkoročno. Razlog je taj što ovakve odluke idu na ruku samo ekstremistima i kod građana podižu nerealna očekivanja. Pre ili kasnije mora da se pronađe kompromis i tada veoma često oni koji donose ekstremne odluke postaju žrtve svojih pokušaja da se dodvore javnom mnenju, umesto da odgovorno i državnički donose odluke u interesu svojih građana.

Vlada Srbije nema problem sa većinom opozicionih stranaka u vezi sa pregovorima sa kosovskom Vladom. Najveće opozicione stranke, koje očekuju da će biti deo vlasti posle redovnih parlamentarnih izbora,

jednostavno žele da sadašnja vlast završi nepopularan posao. Srpska vlada je nekako u isto vreme kada je počela carinska kriza sa Kosovom uhapsila poslednjeg haškog optuženika, bivšeg vođu Srba iz Hrvatske **Gorana Hadžića** i isporučila ga Međunarodnom krivičnom tribunalu za zločine počinjene na teritoriji bivše Jugoslavije u Hagu. Ovim činom Srbija je završila saradnju sa Haškim tribunalom i otklonila veliku prepreku na svom putu ka članstvu u EU. Završetak saradnje sa Haškim tribunalom neće srpskoj vladi doneti mnogo poena u domaćoj javnosti kratkoročno, ali će joj omogućiti da do kraja godine Srbija dobije status kandidata za članstvo u EU. Srpska vlast dakle nema problem sa sopstvenom opozicijom zbog pregovora o Kosovu, ali se može očekivati da ukoliko carinska kriza potraje bude sve snažnijih zahteva opozicije da o pregovorima sa Kosovom raspravlja srpski parlament. To upravo vlast želi da izbegne.

Ukoliko kriza potraje, srpska vlada će biti pod sve većim pritiskom domaće javnosti da odgovori na ovu meru. Pored toga, realno je očekivati da će srpske kompanije koje budu imale gubitke zbog odluke kosovske Vlade pribeći nekoj vrsti protesta. Kosovska vlada i oni u međunarodnoj zajednici koji su aминovali ovu odluku se nadaju da će privreda izvršiti pritisak na srpsku vladu. Ipak, zaboravljaju da se i Srbija i Kosovo nalaze na Balkanu. Može se lako desiti da te

kompanije pribegnu merama koje su usmerene protiv kosovske vlade, kao što su blokade graničnih prelaza. Ne treba ni zaboraviti Srbe na Kosovu, posebno one na severu. "Sever Kosova" je naslonjen na Srbiju i obuhvata površinu od oko hiljadu kvadratnih kilometara, što iznosi oko deset odsto teritorije Kosova na kojoj u četiri opštine živi, prema procenama, od 80 – 100 hiljada Srba. Na "teritoriji severa" se nalaze dva "granična prelaza" sa Srbijom. Srbi sa severa Kosova se protive pregovorima sa Prištinom, a sada se samo može pretpostaviti njihova reakcija kada ne budu bili u mogućnosti da kupuju srpsku robu. Inače, dve od četiri srpske opštine su prekinule sve kontakte sa EULEX-om (European Union Rule of Law Mission in Kosovo), misijom vladavine prava Evropske unije na Kosovu. Razlog za ovu odluku Srba je naređenje EULEX-a o "rotaciji" komandira policijskih stanica na severu Kosova. Naime, kosovska policija (Kosovska policijska služba – KPS) je jedna od retkih multietničkih institucija na Kosovu u kojoj zajedno rade Srbi i Albanci. Na severu Kosova radi oko 350 srpskih policajaca i oni su raspoređeni u četiri stanice, kao i na dva granična prelaza. Na zahtev EULEX-a doneta je odluka o "rotaciji komandira ovih stanica". Ovu odluku su odbili kako komandiri policijskih stanica, tako i srpski policajci, a podržali su ih predstavnici srpskih opština na severu Kosova. Zbog odbijanja odluke o rotaciji,

direktor KPS-a **Rešat Malići** ih je suspendovao. Dve od četiri srpske opštine su potom prekinule saradnju sa EULEX-om. Najzanimljivije je što o ovom problemu skoro isto mišljenje kao i srpski policajci ima i direktor KPS-a Rešat Malići, koji je Albanac. On je u izjavi za srpski dnevni list *Politika* rekao da je u pitanju **“politička igra”** i da je **“najgore što će profesionalni policajci ostati bez posla”**. **“Bilo je dovoljno vremena da Euleks sa paralelnim strukturama razmotri ovo pitanje, ili da razgovara sa suspendovanim policajcima, jer ovo nije bila moja ideja niti ideja direktorata. Ona je potekla upravo od Euleksa”**, rekao je Malići.

Šta sada može da se desi na severu Kosova gde šest policijskih stanica ne priznaje odluke iz Prištine, a dve opštine ne saradjuju sa EULEX-om zbog nedostatka robe iz Srbije, možemo samo da zamišljamo. Utisak je da se oni koji stoje iza ovih odluka igraju šibicom pored bureta baruta. U ovom trenutku je više od 100 kamiona sa srpskim proizvodima „zarobljeno” na administrativnom prelazu Merdare, a autoprevoznici su uputili ultimatum Euleksu da im omogući da nastave put ili će, kako su najavili, **“blokirati prelaz i magistralni put Niš – Priština”**. Bude li se to desilo, još jedan nedavno postignut sporazum između Beograda i Prištine o slobodnom kretanju postaće **“mrtvo slovo na papiru”**. Jednostavno, ni obični građani neće moći da se kreću između Srbije i Kosova. Istovremeno je načelnik

kosovskomitrovačkog okruga (okruzi su srpske upravne strukture na severu Kosova koje Srbi jedino priznaju, a koje Albanci nazivaju “paralelnim strukturama) **Radenko Nedeljković** izjavio da će se **“Srbi oštro suprotstaviti i da korišćenjem svih sredstava neće dozvoliti sprovođenje odluke o zabrani prelaska srpske robe”** preko dva prelaza na severu Kosova.

Sve što se dešava oko carinskog rata pretilo da poništi uspehe ka normalizaciji odnosa između Beograda i Prištine, kao i između Srba i Albanaca. Ukoliko ova situacija potraje, ona će se negativno odraziti na podršku građana Srbije evropskim integracijama.

Kako to može da izgleda objasnio je vicepremier Srbije i lider jedne od stranaka vladajuće koalicije Socijalističke partije Srbije (SPS) **Ivica Dačić**. **“Ako neko u EU ne želi da Srbija postane članica, neka to kaže. Ako nas EU neće, onda ćemo živeti bez toga”**, rekao je Dačić. Ističući da Srbija ne bi učinila nešto protiv sebe samo da bi postala članica EU, Dačić je naveo da **“ako se priznavanje Kosova postavi kao uslov, onda Srbija treba jasno da kaže da to ne prihvata”**.

Evropska unija je uložila mnogo truda da kroz pregovore Beograda i Prištine počne da rešava otvorene probleme.

I Srbima, i Albancima, i samoj EU je jasno da će se ti pregovori završiti trajnim rešavanjem odnosa Beograda i Prištine. To je potvrdio i **Šefan File**, evropski komesar za proširenje koji je izjavio da Srbija **“ne može postati članica Evropske unije bez rešenja kosovskog problema”**. **“Na Beogradu i Prištini je da, uz pomoć Evropske unije, nađu to rešenje”**, istakao je File. Carinski rat koji se trenutno vodi preti da poništi sve uspehe EU u rešavanju tog problema.

Ključ za rešavanja problema nalazi se na relaciji Beograd – Priština – Brisel, uz strpljivo pregovaranje i rešavanje otvorenih problema. I Beograd i Priština se nalaze u Evropi. Zato je trenutak da odluke koje se tiču Kosova prestanu da se donose van evropskog kontinenta, ili da bar budu u saglasnosti sa Briselom. Evropska unija bi to morala da saopšti kako Prištini, tako i SAD.